

Tað er her, at flestu avgerðir verða tiknar,
um sjúklingur fær fylgjara við sær ella ei

tí at málið ikki var liðugt viðgjørt, tá ið tingsetan endaði, fall tað burtur.

Nú roynir flokkurin so aftur at fáa gjørt ein broyting í lógini um sjúkrahúsverkið, so stykkið 1 í grein 9 ljóðar soleiðis:

»Sjúkrahúsverkið skal bera ferða- og uppihaldsútreiðslur fyri ein fylgjara hjá sjúklingi, ið verður sendur til viðgerðar og endurvenjingar uttanlands«.

Flokkurin skýtur eisini upp, at í serligum førum, so eiga tveir fylgjarar at sleppa við, er talan um at sjúklingurin er undir 18 ár.

Miðflokkurin grundgevur væl fyri, at tað er rætt, at sjúklingar sleppa at hava fylgjarar við sær. Flokkurin vísir á, at tað mangan er hart at fáa staðfest eina sjúku – og kanska serliga, tá ið hon ikki kann viðgerast í Føroyum.

Tá so er, so er ofta talan um álvarsliga sjúku, sum setir tankar í gongd hjá sjúklingi, sum tá ofta hevur torført at hugsa um daglig, praktisk viðurskifti.

Bráðliga at megna figgjarligu byrðuna, bæði flogferð, uppihald og møguligan inntøkumiss, kann lættliga gerast ein ov stór byrða fyri avvarðandi, ein byrða, sum, saman við sjúkuni, kann gerst ov tung at bera.

– Vit áttu sum samfelag at gjørt greitt, at útgangsstøðið er rættur hins einstaka til sjúkuviðgerð í Føroyum ella, sambært hesum uppskoti, persónligan fylgjara,

um mett verður neyðugt at senda viðkomandi av landinum, eisini um mett verður, at heilsustarvsfólk skal sendast við, skrivur Miðflokkurin í viðmerkingunum til uppskotið.

Roknstykkið

Tá ið politiskar avgerðir verða tiknar, so hava tær mangan ein hægri kostnað við sær og tað fer hetta uppskotið sjálvandi eisini at hava.

Eini 2200 sjúklingar verða árliga sendir av landinum til viðgerðar aðrastaðni. Av teimum fáa millum 14000 og 1500 fylgjarar við sær.

Í viðmerkingunum til lógaruppskotið verður sagt, at hetta kostar sjúkrahúsverkinum millum seks og sjei milljónir krónur.

Verður roknstykkið hækkað, so øll fáa fylgjara – altso 600-700 afturat, so meta uppskotsstíllararnir, at hetta fer at gera skipanina við fylgjarum út móti 3,5 milljónum krónum dýrari.

Í kostnaðinum oman fyri eru ferð og uppihaldsútreiðslur roknað upp í.

ÁRNI GREGERSEN

Sjálvt um trivnaðarnevndin hjá Løgtinginum ikki náddi at viðgera málið endaliga, so álit kundi skrivast, áðrenn tingsetan endaði, so vóru fleiri hoyringspartar inni í nevndini.

Sambært uppskotsstíllarunum, Jenis av Rana og Bill Justinussen úr Miðflokkinum, so hildu flestu hoyringarpartarnir, at talan er um eitt gott uppskot, sum fer at hjálpa familjum, sum verða raktar av sjúkum, sum mugu viðgerast uttanlands.

Hoyringspartarnir hildu millum annað, at tá ið maður ella kona fær staðfest sjúku, brúka tey ov nógva orku at hugsa um at fáa fylgjara við, í staðin fyri at hugsa um sjúkuna og at blíva frísk aftur.

Sjúklingar eru ofta upptiknir av hesum spurningi, og tað fyllir nógv. Teimum tørvar onkran at tosa við um sjúkuna, og hesin tørvur er serliga, tá sjúklingurin fær boðini um sjúkuna og at viðkomandi skal uttanlands í viðgerð.

Onkur vísti eisini á, at tað helst er ivasamt, um hendan skipanin uppá longri sikt verður dýrari fyri tað almenna. Tey hildu, at færri trupulleikar ein sjúklingur hevur at hugsa um, meira orku kann viðkomandi brúka uppá at blíva frísk.

Ongin helt, at at uppskotið fór at verða misnýtt, tí fylgjarin missir arbeiðsinntøkuna, tá hann er við, tí fer man ikki við sum fylgjari, uttan at hetta er neyðugt.

Brúktir til fylgjarar

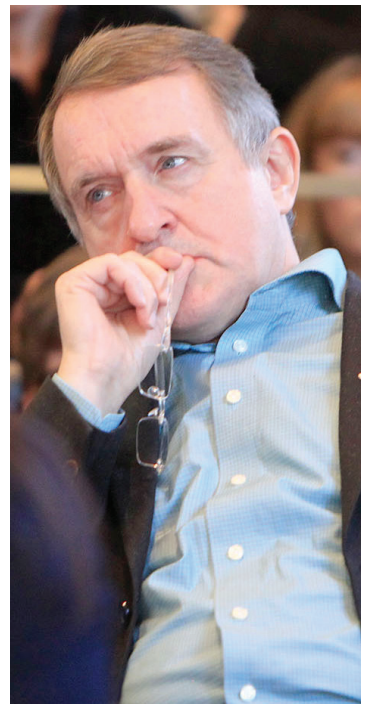
Ein av herviligu sjúkunum, sum ofta hava við sær, at sjúklingar verða sendir uttanlands í viðgerð, er krabbamein.

Hendan herviligan sjúka, sum ofta eisini loypur ótta á fólk, krevur eisini, at sjúklingar ofta eru burtur leingi. Viðgerðin kann taka bæði vikur og mánaðir, so tá er tað gott hjá sjúklingunum at hava onkran nærstandandi hjá sær.

Krabbameinsfelagið hevur ein hjálpargrunn og peningur úr honum verður ofta brúktur,

Bill Justinussen og Jenis av Rana, Miðflokkurin, royna aftur at leggja uppskot um fylgjara fyri Løgtingið. Teir royndu tað sama í farnu tingsetu.

tá ið krabbameinssjúklingar fáa noktað at fáa fylgjara við sær til viðgerð uttanlands.

Sjúkrahúsverkið hevur eina greining uppá, hvat ein fylgjari er og hvørjar uppgávur ein átekur sær sum fylgjari.

Við »fylgjara« er at skilja persónar, í flestu førum avvarðandi, ið eru um sjúklingin undir viðgerð uttanlands, og á ferðini til og frá viðgerðarstaðnum.

Talan er í hesum førum ikki um heilsustarvsfólk.

Í »uppgávu« sum fylgjari liggur, at fylgjarin ferðast við sjúklinginum til viðgerðarstaðið, er um sjúklingin undir viðgerð uttanlands, og um sjúklingurin hevur tørv á tí, ferðast saman við sjúklinginum heimaftur til Føroya.

Um sjúklingur hevur tørv á tí, er uppgávan sum fylgjari sostatt ikki liðug fyrr enn sjúklingurin er komin heim aftur.

Í kunngerð er ásett, at »fyrisingin innan sjúkrahúsverkið« tekur avgerð í málum um fylgjara.

Á Landssjúkrahúsinum er tað Uttanlandstænastan, sum tekur avgerð í málum um fylgjara, meðan tað á Suðuroyar- og Klaksvíkar sjúkrahúsi er

fyrirstøðukvinnan, ið tekur hesa avgerð.

Tá ið fyrisingin innan sjúkrahúsverkið metir, at sjúklingur, vegna lívshóttandi sjúku, ella vegna líkamligt, sálarligt ella sosialt ófullføri, ikki er førur fyri at ferðast ella uppihalda sær einsamallur uttanlands, kann sjúkrahúsverkið bera ferðaútreiðslur fyri ein fylgjara.

Tá ið einum sjúklingi verður játtað at sleppa at hava fylgjara við, so er tað sjúkrahúsverkið, sum skal gjalda, bæði fyri ferðaseðilog fyri uppihald. Í Keypmannahavn er tað oftast fyri uppihald á Sjúklingahotellinum.

Umboðsmaðurin hevur fingið eina klagu um, hvussu hetta við fylgjarum verður fyrisitið. Klagan var um, at avslag um at fáa fylgjara við ikki var givið skrivliga.

Sjúkrahúsverkið hevur hildið fast við sínar mannagongdir, men hevur játtað at koma við skrivliga um sjúklingurin krevur tað.

1. viðgerð av uppskotinum, sum Miðflokkurin hevur lagt fram, verður tá ið tingfundur er í næstu viku.